

במעבה היער האטום - מחזה

הנפשות

כורה-כוכבים – נראה כמו גמד גבוה וזקן. בישיבה נראה כמו חתול. עם זנב חתול.
מלפפונאי – לובש חולצת טריקו ירוקה. עיניו לחות, שחורות, מעט תימהוניות. תלתליו שחורים או ירוקים. חיזור אבל עם שפתיי ארגמן.
גימנוזיסט – תלמיד כיתה ח'.
גברת – בלונדינית, בת כארבעים.
אדון – בסביבות גיל השלושים. לבוש חליפה אופנתית תוצרת חוץ.

מערכה ראשונה

לילה. כורה הכוכבים יושב לבדו על ההר, ובידו, זר כוכבי-לילה לבנים, דיקים וחיוורים מאוד. התפאורה – בתי קיט המצוירים כך שביחס לשחקנים, הם נראים קטנים באופן בלתי סביר. המלפפונאי מופיע מדי פעם כאשר שמי הכוכבים החיוורים מוסטים על-ידו כמו ווילון.

כורה-כוכבים (מעיף מבט כלפי מטה): או-ו-ו, ריח נפלא של גשם! עמוק בתוך החפצים הקטנטנים מתחבאות הנפשות המסתוריות שלהם – מאזינות למחשבות: גזוזטרות, עמודונים, מעקותקות... עמוק בתוך העלווה הירוקה אורבת נשמתו של גג עץ ישן, נפש 'קודמת', נפש זקנה; ומתחת לגג עצמו צוחקת העלייה; – מעניין, – במה היא נוהגת להעסיק את עצמה במהלך היום. – היא קונדסית ככל הנראה. עמו-ווק עמוק בתוך המזווה של אימא, יושבים פְדונים וסירוני חרס. הם מנהלים שיחה מסתורית. הם יושבים במעגל. פעם אמרתי לילד אחד: "ילד, אתה רוצה להצטרף אל האורחים?" – "לא, לא רוצה, אני רוצה להקשיב לכדונים ולשמוע מה הם אומרים" ולמעלה, כל אותה עת, נשמעו נקישות גלגלי הכרכרות הבורקים.

מלפפונאי (מעייף מבט): לפעמים "הוא" או "היא" מגיעים בכרכרה... (כורה הכוכבים מניף לכיוונו את פטישון החציבה הכוכבי. המלפפונאי נעלם)

כורה-כוכבים: אבל בגלל שהכדונים משוחחים ביניהם, הכרכרות מתייפות מאוד, וילדים וילדות כותבים שירים. (נעמד על רגליו) ואתה יוצא לך אל חוף האגם וצועק: "אורנים! אורנים!" ובחוף ממול אתה מבחין בנערה...

מלפפונאי (צץ בפתאומיות): את הנערה הזאת גם אני רואה כל הזמן!
(כורה הכוכבים מתנפל עליו בזעם ומעיף אותו החוצה בבעיטה)

כורה-כוכבים: גם אני ראיתי את הנערה! והיא שרה! עמוק בתוך העלווה הירוקה אורבת נערת הגשם. וכרכובי המרפסת הרטובים ורעש הגשם מוצאים חן בעיניי.

מלפפונאי (בלאות, ערגה, אהבה ונרגשות מסוימת):
הנה, בדיוק, בדיוק ככה! הכרכובים הרטובים וצלילי הגשם נחמדים כל-כך... (מבחין בתנועה מצד כורה הכוכבים ומסתלק במהירות)

כורה-כוכבים: ואני עצמי לא קיים משום שאני הוא הנערה, רעש הגשם, האברש וחיוכי הכוסות על המדף.

(נשמעים צלילי פסנתר: מוסיקה זולה ומלאת תשוקה)

ילד, אולי אתה רוצה אליהם? הנרות דולקים על השולחן, והאדרים מבקשים להיכנס דרך החלון. – "לא, הערב מדאיג אותי והקולות הרחוקים, כמו יין..." הילד אומר: "הם צוחקים שם, מעניינים שכאלה, ואיש בבית אינו יודע שאני עומד להפוך לאדם גדול..."

מלפפונאי: או-נה!

כורה-כוכבים (מחקה את המלפפונאי): לא, לא "או-נה". מכל זה יצא בסוף שיר נצחי על כדונים כחלחלים ועל גשם.

מלפפונאי (צועק מקרוב בקול מצטלצל): יושבת שמה גבירה אחת עם המאהב שלה. העלווה נעשתה טרייה ועפיצה מאוד בגלל נשימתם החמה של חייהם האסורים, המגונים ומלאי העבר.

כורה-כוכבים (מילותיו כמו נמוגות ונישאות ברוח): אני אוהב את עגילי הליבנים הירוקים, ואת המרצפות העשויות עץ אורן, ואת האברש...

מסך

מערכה שנייה

צהריי יולי לוחטים. בית קיט פני. מרפסת עם מעקות מרושתים בצבע צהוב. אל המרפסת יוצאים, מתנשפים: גברת בסביבות גיל הארבעים, בלונדינית, מלאה; גימנוזיסט; אדון בן כשלושים עם זקנקן Henri Quatre, לבוש בחליפה אופנתית מחוץ לארץ, בידו מעיל גשם ושכמייה נשית, וביד השנייה, מקל הליכה.

אדון (מתרעם בבדיחות דעת): אוף, איזה חום... לאן הבאתם אותנו? ..

גברת (משתטה): והים – בלופ-בלופ! והים – בלופ...

גימנוזיסט (בוהה בה, נפעם):

גברת (פונה לאדון): יהיה מה שיהיה אבל אתה מוכרח לרכוש עבורי את בית הקיט הזה. מוכרח! כבר עכשיו אני מאוד רוצה את האורנים האלה.

אדון: נדז'דה מיכאילובנה, אנא ממך... הרי אפשר גם בית אחר...

גברת: לא, לא אחר, – בא לי ערסל, אורנים, מרפסת...

אדון: כאן בכל בית-קיט יש מרפסת.

גברת (מונה באותה הנימה העקשנית): אורנים, מרפסת...

אדון (מחקה): חול עד הברך... עדיף משהו קרוב יותר... זה הרי כל-כך לא נוח, לא הגיוני בכלל...

גברת (באותה הנימה העקשנית): רוצה חול... אתם שניכם מבינים בכלל את המילה – "רוצה"?

גימנזיסט (כלאחר יד, בנמהרות נעריה, אך בעיניים בורקות, מושיט לה קסקט): הנה, הכובע שלך. שלא תקבלי מכת חום!

גברת (מתעלמת וממשיכה, רוקעת ברגלה): זה אומר לרצות עם הידיים והרגליים... עם המותן, עם האף! ...!

אדון: ועם מה עוד?

גברת (בשלווה): מטומטם!

אדון: האקלים הפיני לא מיטיב עמך. ב'מנטון' היית ילדה טובה.

גברת: ב'מנטון' הכול היה אחרת. היה 'מנטון'.

אדון: ופה?

גברת (מסתובבת אל הגימנזיסט ואומרת משהו בלתי נשמע):

אדון:

...Quand une femme veut (מסתלק, שורק לעצמו)

גברת (לגימנזיסט): איזה מטופ-ש... ילדון פעור-עיניים מוכשר שלי... שוב?

גימנוזיסט: כן, זה נורא מרגיז. את מכריחה אותי לא להיות עצמי, ואני משתנה.

גברת: האם לא מוטב כך ?

גימנוזיסט (בתחינה): הנה, את אומרת מוכשר, – ואני הלוא כלל לא מצליח לעבוד עכשיו; – כבר כמה שבועות שלא כתבתי שורה...

גברת: אח, אלוהים שישמור. אי-אפשר ילדון שלי, ככה, כל החיים להתחשב ברצונות שלך...

גימנוזיסט: אני אהיה חסר-ערך, אפס, את בעצמך תפסיקי להתעניין בי...

גברת: טיפשוני-י... לכל דבר יש משמעות כי כל דבר נותן חיים. (בנימה אחרת) הנה, לפני הנסיעה התעורר אצלי פתאום חשק ללֶפֶן, לכן איחרנו לרכבת, ולטעמי, טוב שכך... (טופחת על כתפו) מרוב חיים, חמוד שלי, עשוי אפילו להתפתח איזה כישרון...

גימנוזיסט: ואת ?

גברת: נו, מה אפשר לעשות ילד... ככה יצא. (מזמרת לעצמה, כאילו נזכרת במשהו) "עורי, עורי יקירה, לך הבאתי את אהבתי"

אדון (נכנס): הנה, נתתי מקדמה על החול... המותן שלך מרוצה ?

גברת: מרוצה.

זבן (מאחורי הקלעים): מלפפונים ירוקים, מלפפונים !

אדון: שכרתי גם שישה אסמים.

גברת: עזוב אותי כבר ! – העיקר שיש אורנים מעל המרפסת.

זבן (מאחורי הקלעים; מתרחק): **מלפפונים ירוקים, מלפפונים...**

גברת: אח, לא! המותן ממש לא מרוצה. נורא בא לי מלפפונים פתאום.
ממש-ממש בא לי! ירוקים, טריים כאלה. ובגלל הוויכוח פספסתי את הזבן.
— בטח!

מלפפונאי (מציץ ממחבואו): "הו, יקירה!..."

גימנזיסט: רגע, אני אשיג את הזבן. (מדלג מעל המעקה)

גברת: ילדון משוגע, זה הרי כל-כך גבוה.

(מופיע המלפפונאי מחופש לזבן)

מלפפונאי: מלפפונים! תות גינה!

מסך

מערכה שלישית

חדר. הגימנזיסט לבדו, מכסה בידיו את הפנים. מלפפונאי.

גימנזיסט:

מלפפונאי (בקולה של הגברת): נו, בא לי כבר את הערסל, החול והאורנים...
(מתכופף ולוחש באוזנו של הגימנזיסט) אל תסיט את הווילון במשך יום שלם –
שים לב. (בקולה של הגברת) ובערב נלך לתחנת הרכבת, לשמוע מוסיקה.
(באוזן) מי הוא זה שהלך בדרך הסלולה? "איפה היית? עם מי היית?" (שר
בקולה של הגברת) "עורי, עורי יקירה, לך הבאתי את אהבתי".

גימנזיסט: כששאלתי אותה: "איפה היית?" – היא צחקה. בבקשה, עני לי
יקירה, איפה היית?

מלפפונאי: אתה עוד ילד.

גימנוזיסט: לא, את המאהבת שלי. רק אתמול נישקת לי את הידיים.

מלפפונאי: אתה עוד לא יודע כלום על החיים שלי. החיים ארוכים כל-כך...

גימנוזיסט: והיא צחקה, שרה ולא אמרה לי שום דבר. הייתי נותן לה הכול... אני לא מבקש שתהיי איתי לנצח, רק עוד קצת... זה כמו מתוך איזה ספר... היכן אני, כפי שהייתי פעם? לא, מעולם לא הייתי ילד כחוש ומשוגע שהתאהב ב'אישה עם עבר', כמו בספר... משהו הלך לאיבוד. (נושך את ידי) איפה אני?

מלפפונאי: מה לא בסדר בזה? – הקשב לים המרדים את החוף: נומי-נומי-נומי נים...

גימנוזיסט: עכשיו אני כבר אוהב את הידיים הרזות שלי, אני חושב שהן מאוד נוגעות ללב. רק מה שאמיתי, יקר לנו באמת – ואילו את, את לקחת אז את הכול, הכול, אז אנא ממך, שבי איתי קצת! הירכיים שלה קמורות. פניה הנחמדים והעגולים. זו היא שצעדה אז... היא הרי כבדה למדי... וגם צעדיה מלאים כאלה... היא הרשתה לי לפתוח את כפתורי המחוך ההדוק שלה! (צוחק) הוצאתי את הסיכות משערה, וכל האורחים ישבו ממש שם, ליד. (צוחק כאילו בהיסח הדעת) "שחור-עיניים מוכשר לי!"

מלפפונאי: את, תראה איך בוערת השקיעה בינות לאורנים. בשקט, בשקט... וכבר השקיעה בוערת בינות לאורנים...

גימנוזיסט: היא הייתה בדרך אליך... או אולי בדרך אל המאהב שלה מ'מנטון'...

מלפפונאי: אתה הרי ילד. אתה הרי לא יודע שום דבר. הרי יש לה 'עבר'. כמו מעמקים אפלים. חייך שטוחים וילדותיים בהשוואה לחייה...

גימנוזיסט: -----.

מלפפונאי: אח, תראה איך השקיעה בוערת בינות לאורנים. שקט! השקיעה בוערת בינות לאורנים.

גימנוזיסט: "הנה, הכובע שלך! שלא תקבלי מכת חום..." (בוכה. מאחורי הקלעים נשמע קולה הצוהל)

קולה: "עורי, עורי יקירה, לך הבאתי את אהבתי".

מסך

מערכה רביעית

התפאורה של הסצנה הראשונה. לילה עטור כוכבים של סוף קיץ. כורה הכוכבים יושב על ההר, מחטט בכיפת השמיים הנמוכה, שולה כוכבים ומניח בתוך שקיק. המלפפונאי יושב מתחתיו, רגליו משתלשלות במורד.

כורה-כוכבים (גוער): הנה, הוא שם את נפשו בכפו. האם לא היה כל זה כמו חלום? ובינתיים, במזווה הישן של אימא מתדיינים הכדונים המסתוריים שלה; הם מדברים על כדור האדמה הענק והאפל... ופרצופיהם נטולי העיניים – הם החיים, וגם התריסים הירוקים הם החיים. (מפנה לפתע את פניו לכיוונו של המלפפונאי) אתה הרי כאילו לא קיים, – אתה בסך הכול חלום, וזה מאוד מצער אותי שאתה כל הזמן קוטע, מבלבל וקולף אותי. ואילו הכדונים וכל בול עץ, היו פה לפניך ויהיו אחריך; כך גם האברש והנערה הזרה על חוף האגם. (ממשיך לקלף כוכבים, נעלב.)

מלפפונאי (במהלך השיחה כולה מנענע ברגליו כשהוא יושב על הסלע וכמעט שאינו מפנה את מבטו מן המורד): **אידיוט!** (שורק, מנענע ברגליו) **אידיוט!** השער היה למעשה רק חתיכת עץ, ואני מתקרב ואומר... – זה אתה, אתה עברת פה

יקירי. – אלה הצעדים שלך. (שר) "מי נישק את שפתייך המלבבות..." אה, יונתי, חמדתי!

כורה-כוכבים: נו, אז למה אתה מותיר אחריו רק ריק; רק רקב? הנה, ריח השרף וקורות האורן, נצחיים הם ושמחים. הנה, הם חיים, הם חמים, מאושרים ובעלי רצון טוב. הרי בכל זאת תאלצו להתעסק בי בסוף, כמו תמיד. אתה הרי כלום, שום דבר! אתה כל-כך לא קיים שאינך מותיר אחריו אפילו זיכרונות! – ומה שכן נשאר – הוא בחציו שלי.

מלפפונאי (מזנק ממקומו): כל-כך נמאס לי ממך! אצלי, לעומתך, אפילו הבעת רצון פעוטה היא עולם ומלואו. (מדבר בקולה) "נו, הנה, אני רוצה עם כל המותן הימני שלי..." (צועק) "רוצה!" (עושה תנועה חדה. כורה הכוכבים מועד ועף במהופך לכיוון האדמה המתפזרת)

מלפפונאי (מתהלך הלך ושוב בנלאות מעושה): אה, משעמם לי כל-כך, – ריקני כל-כך... (ברגש) לעתים כה קרובות אהבתי את הספסלונים הריקים הכנים והפשוטים הללו, את קורות האורן הדקות, את ריח הגשם, את נתזיו על החלון ואת הרעש שמשמיע האורן... (שר בקול מהורהר) הו, "עורי, עורי יקירה, לך הבאתי את אהבתי".

מסך

(מרוסית: טינו מושקוביץ)